

מהתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של מרן הרבי הקדוש בעל 'באר מים חיים' ו'סידורו של שבת', הרה"ק רבי חיים בן רבי שלמה זצוק"ל, נלב"ע ביום כ"ז כסלו תקע"ג.

ידוע ומפורסם שהרה"ק הבאר מים חיים גבהה קומתו בשבת קודש והוא היה מיט אַ קאַפּ הַעֲקֵעֵר [גבוה יותר בראש]. ואכן סיפר כ"ק מרן הרבי מסקולען זצוק"ל שהתגורר בתקופת מה בטשערנוביץ עירו של הבאר מים חיים, ששמע מזקני העיר שידעו לספר שמאז שחזר מהמקוה בערב שבת עד ההבדלה במוצאי שבת היתה קומתו ממש גבוהה יותר.

עוד סיפר מרן הרבי מסקולען זצוק"ל, שפעם בליל שבת קודש נכנס הבאר מים חיים לחדרו לנוח מעט מעבודתו הקדושה. המשמש חיכה שהרבי יקרא קריאת שמע שעל המיטה, ואז שכב גם הוא ונרדם. באמצע הלילה התעורר המשמש בבהלה כשהוא שומע קול פסיעות בחדרו של הרבי הקדוש, הוא מאוד נבהל שמא נכנס גנב לבית, הוא נטל מיד את דיו ופתח את הדלת לראות מי מסתובב שם, ולתדהמתו הוא רואה את הרבי הבאר מים חיים מסתובב בחדר הלך ושוב, כשפניו להבים בלהבת אש חזקת "עס בְּרַעַנְט! עס בְּרַעַנְט!" [-זה בוער!]. התלמיד הבין שכנראה יש לרבי כאבים חזקים ששורפים לו, והוא שאל את הרבי: האם צריך להביא רופא? "מה זה שייך לרופא?", ענה הרבי, "עס בְּרַעַנְט!". הבין התלמיד שיש איזו אש בבית, והוא שאל את הרבי: היכן בוערת אש? אינני רואה בכלל אש".

התלהב הרבי הבאר מים חיים והחל לזעוק: "עס בְּרַעַנְט קדושת השבת! איך אפשר לישון כאשר השבת קודש בוערת!?!".

בשנת תקס"ז עלה הבאר מים חיים לארץ ישראל וקבע את דירתו בעיה"ק צפת ת"י. פעם עמד הרה"ק בבית המדרש בצפת חדרם באמצע הדרשה עבר שם הרה"ק בעל הערבי נחל זצוק"ל שהתגורר גם הוא בצפת, ושאל מי הוא הרב הדורש כאן. כשאמרו לו שזה הרה"ק הבאר מים חיים, נענה הערבי נחל ואמר: "תורה אני יכול לומר יותר טוב ממנו, אָבְעֵר דְעָם פְּלֶאָם פִּיעֵר [-אבל את שלהבת הקודש], זה רק הוא יכול..."

איזה כח עצום יש לכל יהודי בפיו

נראה... כאילו הגבס הוא חלילה כתוצאה ממריבה. מסתובב יהודי עם גבס על הידיים, הוא שרוי בצער, הוא לא יכול להתרחץ, יש לו אזיקים על היד, ומה יש לאנשים להגיד? כמה מילים עוקצניות... מורי ורבותי, מילים יכולות לאחות, מילים יכולות לחבר, אך מילים יכולות לפצוע אדם לכל ימי חייו! "כי באפם הרגו איש".

בדף היומי (דף י"א ע"א) אנו לומדים את לשון הברכה: "וברא בו בריות טובות להתנאות בהם בני אדם". בורא עולם ברא אנשים טובים להתנאות בהם בני אדם, שאנשים יוכלו ליהנות מהם. לשם אנתנו צריכים לכוון. שכל אחד זוכה שתהיה רוח הבריות נוחה הימנו, וממילא תהיה רוח המקום נוחה הימנו, כלשון המשנה במסכת אבות.

ולאלו שעדיין לא למדו להגיד מילה טובה, זה עוד לא בא להם בטבעי, נבקש מהם: לפחות תשתקו! "מינו דאי בעי שתיק" - אומרת הגמרא. העיקר שהפה לא יהיה חלילה חָרָב! וגם מי שנולד עם טבע של עוקצן, יכול להשתנות מן הקצה אל הקצה. זה התפקיד שלנו פה בעולם הזה. לא באנו לכאן בשביל לאכול קארטאפפל קוגל, אלא כדי לתקן את המידות.

(מתוך הפתיחה לשיעור, ר"ה חשוון, ר"ה דף י"א)

הכסף שאינו עובר לסוחר

סיפר מרן הגאון הגדול רבי נתן גשטטר זצוק"ל גאב"ד קרית אגודת ישראל ובעל 'להורות נתן', שבהיותו אבך צעיר כשהדיפס ספר אחד מספריו, עלה אל שר התורה הגאון הרב מטשיבין זצוק"ל לתת לו את הספר. הטשיבינער רב עיין בספר ושוחח עמו, ולבסוף ביקש לשלם לו על הספר מחיר מלא. אמר לו הגר"נ זצ"ל שהוא נותן לו את הספר במתנה גמורה, וציטט את דברי הגמרא בקידושין שכשאדם חשוב מקבל מתנה היה זה כאילו הוא משלם לנותן, וזה עצמו נחשב תשלומין. ענה לו הגאון מטשיבין זצ"ל: אכן זה מועיל כמו כסף, אבל זה לא כסף מזומן, בשוק אי אפשר לקנות עם זה...

בסיפור זה פירש הגר"נ זצ"ל את הפסוק בפרשת חיי שרה (כג, טז) "וישקול אברהם לעפרון את הכסף וגו' ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר". שלכאורה יש להבין מדוע מדגיש הפסוק שזה היה כסף עובר לסוחר? והרי כל כסף הוא עובר לסוחר? אלא הפשט הוא כי הרי אברהם איבדו היה שר חשוב בארץ וכמו שהם אמרו לו "נשיא אלקים אתה בתוכנו", ואם כן היה אברהם יכול לומר שבוה גופא שהוא לוקח את השדה מעפרון הרי זה נחשב כאילו הוא משלם לו את הכסף, ולכן אומרת לנו התורה שאברהם שילם בכסף "עובר לסוחר" כלומר כסף שניתן לקנות בו בשוק. (מתוך הפתיחה לשיעור, ח"י חשוון, ר"ה דף ט"ז)

למה נכנס מרן הפונוביז'ער רב לכולל קדשים בראדנין

השבוע נלמד בדף היומי (דף י"ז סוף ע"א) על מחלוקת תנאים אם מותר לכהנים לשתות יין בזמן הזה. ודעת רבנן דרבי - שאסור להם לשתות יין, שמא יבנה בית המקדש מיד ויהיו אסורים בעבודה כדן שתיי יין.

הצדיק הנסתר שקיבל סטירת לחי

בדף היומי (ר"ה דף י"ז סוף ע"א) למדנו: "אמר רבא, כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר נשא עון ועובר על פשע, למי נושא עון, למי שעובר על פשע וכו'. לשארת נחלתו, ולא לכל נחלתו, למי שמשים עצמו כשירים".

בספר הנפלא 'ואני תפלה' מצאתי סיפור מרטיט בענין זה, שנקבל מושג מה זה משים עצמו כשירים. הצדיק הנסתר רבי יעקב, אביו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין זצוק"ל עשה מעצמו איש פשוט ושירת כשמש בית הכנסת. פעם אחת בליל יום הקדוש ירד לפני התיבה כשליח ציבור, והארץ מאוד בתפילת הלחש, כשהקהל עומד וממתין לו. לפתע פקעה סבלנותו של ראש הקהל, והוא נגש אליו והנחית לו סטירת לחי מצלצלת... רבי יעקב מיהר לסיים את תפילת הלחש, והתחיל בפיטו 'עלה תחנונינו' כאילו שום דבר לא קרה.

במוצאי יום הקדוש לאחר תפילת ערבית נגש יהודי עשיר אל רבי יעקב הצדיק וביקש ממנו: "אני רוצה לקנות ממך את הבזיונות שקבלת ואת ההבלגה שלך. אם תמכור לי אותם אשלם לך על זה כסף רב..."

אולם רבי יעקב ענה לו בפשטות: "מצטער, אבל אין לי מה למכור לך. ראש הקהל שנתן לי את הסטירה באמת צודק. אני כשמש פשוט אין לי רשות לעכב את כל הקהל. אין זה מכובד שראש הקהל עומד וממתין לי. אם באמת היה לי משהו טינה בלב עליו, הרי אסור לי לשמש כשליח ציבור..."

הבה נתאר לעצמנו אם סיפור כזה היה קורה לנו, מה היינו מגיבים... על כגון זה אמר הרבי הקדוש אביהם של ישראל הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל בשם צדיקים, על מאמר חז"ל שצריך אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי - 'גיעו' הוא מלשון נגיעה, פְּאֻטְשֵׁי אֶגְ נגיעה אין צדיקים, והכוונה שיהיה לנו נגיעה במשהו במעשי הצדיקים זכותם יגן עלינו.

(מתוך הפתיחה לשיעור, כ' חשוון, ר"ה דף י"ז)

מילים המשמשות כחרב חדה

בשבת התפללתי בבית כנסת מסויים. מפני כבוד הבריות לא אתן שום רמז של עיר או שכונה וכו'. אחרי התפילה נערך שם קידוש. הערינג, קוגל, קידוש כיד המלך. באמצע הקידוש הגיע אדם מהרחוב, הוא נכנס ופוגש מרש כשבר שנים לא ראה אותו, ואומר לו בהתלהבות: "שלום עליכם! מה שלומך?". אותו אדם במקום לענות לו: "עליכם שלום! מה שלומך אתה?", הוא אומר לו: "השמנת נורא! מה עובר עליך? אפילו הסנטר שלך נכפל כמו יהודי זקן!..." האדם החליף צבעים. פשוט לא ידע איפה לשים את עצמו. ובתוך דקה, הוא כבר לא היה בבית הכנסת. פשוט שפיכות דמים! נורא נוראות! זה החזיר אותי למה שקרה לי לפני כעשור שנים. שברתי את היד לא עליכם, והייתי חבוב בגבס למשך חודשיים. אנשים בעלי רגש התעניינו במצבי איך אני מרגיש, ובירכו מכל הלב רפואה שלימה. אך היו גם אנשים צנינים, לצים, שאמרו לי באידיש בפאתוס: "איך וויל זעהן ווי יענער קאָט אויס" [-אני רוצה לראות איך השני

מיני מתיקה

מִן הַגֵּאֹן הֵרֵב מִפְּנוּבֵי רֵבִי יוֹסֵף שְׁלֹמֹה כְּהֵנֶמֶן זְצוּק"ל נִסְעַ בְּחִירוֹתָו לְרֵאדִין לִישִׁיבְתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים זְצוּק"ל. זְמַן קֶצֶר לֵאחֲרַי שְׁהִיגֵי לִישִׁיבָה תַּפְסֵ אוֹתוֹ מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים בְּזוּרְעוֹ וְאִמְרוּ לוֹ: "אֲנִי רוֹצֵה לְשִׂאֹל אֶתְכֶם שְׂאֵלָה. הַגְּמֵרָא אֹמֵרֵת שֶׁאִסּוּר לָהֶם לְכַהֵנִים לְשִׁתּוֹת יֵין כִּי אֲנִי חוֹשְׁשִׁים שֶׁמָּא עֵבֶד שֵׁנִי יִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְאִם כֵּן מָה יַעֲשֶׂה כֵּן שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ בְּכֹל אֵת סֵדֵר הָעִבּוּדָה, הוּא לֹא לִמַּד אֶף פַּעַם הַלְכוֹת קִדְשִׁים, כִּיצַד הוּא יַעֲבֹד? וְהִי מֵר הוּא כֹהֵן, וְאֲנִי מִחֲכִים בְּכָל רֵגַע לְבִיאַת הַמִּשְׁחִיחַ לְבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְמָה חוֹשֵׁב מֶר לַעֲשׂוֹת?"

אִם הִיָּה לָנוּ אֶת הָאִפְשָׁרוֹת לְגֵרוֹם שְׂכַל מַחֲנֶה, יִרְאֶה אֶת הַמְּאֹמֵר הַנוֹכְחִי, הֵינּוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל עוֹד אֶלֶף נַעֲרִים מִנְּשִׁירָה רַחֲמָנָא לְצִלָּן... כְּשֶׁהִכְנַתִּי אֶת הַשִּׁיעוּר בַּדָּף הַיּוֹמִי (דָּף ו' ע"א), כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְמִילִים "בְּפִיךָ זֶה צְדָקָה", לֹא יְכוּלְתִי לְהַמְשִׁיךְ הַלֵּאָה. הַרְגַּשְׁתִּי שֶׁהַמִּילִים מְטַלְטְלוֹת אוֹתִי. לְהוֹי יְדוּעַ לָכֶם, מוֹרֵי וְרֵבּוֹתַי, צְדָקָה זֶה לֹא רַק לְתָרוֹם לְמַצְיָנֵי. צְדָקָה זֶה לֹא רַק לְתַת כְּמָה שְׁקָלִים לִיהוּדֵי שְׁעוּמֵד בְּדִלְתָה, אוֹ לְעֵנִי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. צְדָקָה אִפְשֵׁר [צָרִיךְ] לַעֲשׂוֹת גַּם בְּפָה. הִבֵּה נְלַמֵּד לְהַגִּיד תְּמִיד מִילָה טוֹבָה. כְּמָה דוֹרוֹת הִיָּה אִפְשֵׁר לְהַצִּיל אִם כָּל רֵבִי בַחֲיִידֵר, וְכָל מַגִּיד שִׁיעוּר בִּישִׁיבָה, הִיָּה יוֹדֵעַ לְרוֹמֵם יֵלֵד מִיֵּט אֶ גוֹט וְאֶרְט. לְרוֹמֵם בַּחוּר צְעִיר בְּמִילָה טוֹבָה. וְשִׁיחָה בְּרוּר, זֶה חֹשֵׁב פִּי מִלִּיּוֹן יוֹתֵר מִכֶּסֶף. כֶּסֶף זֶה דָּבָר חוֹלֵף, הַיּוֹם הַכֶּסֶף אֶצְלֶךָ, מָחָר הַכֶּסֶף אֶצְלוֹ. אֲבָל מִילָה טוֹבָה נִשְׂאֵרֵת חֻקָּה לְאִדָּם לְכָל הַחַיִּים.

הַיִּיתִי פַּעַם בְּמִיטָאָה טִישׁ [-בְּשִׁלְחֹן שֶׁל שַׁבַּת בְּיוֹם] אֶצֶל מֶרֶן הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ הַהִיילִיגֵר שְׁעוֹת מִשֶׁה מוֹיִזְנִין זְצוּק"ל. הִיִּיתִי אִזְ בַּחוּר צְעִיר, וְעַמְדַתִּי שָׁם עַל סַפְסֵל כָּל שְׂהוּא, וּפְתָאוֹם אֲנִי רוֹאֵה שֶׁהַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ מִפְּנֵה אֵת מִבְּטוֹ אֵל בַּחוּר צְעִיר מִבֵּית לִיטְאִי, וְאֹמֵר לוֹ בְּמַתִּיקוֹת לְשׁוֹנוֹ: "מִיִּין טִייעֶר קִינֵד [-בַּחוּר קִינֵד], הָאֵם נְטֹלֵת יְדֵיִים?" [-כְּלוֹמֵר אִיפֵּה אֵתָה אוֹחוֹז בְּסַעוּדַת שַׁבַּת, הָאֵם אֵתָה כְּבֵר אַחֲרֵי בְּרַכַּת הַמִּזוּן?].

מוֹרֵי וְרֵבּוֹתַי, הִבֵּה נַחֲשׁוּב מָה קוֹרָה לְבַחוּר צְעִיר, שְׁנִכְנַס לְטִישׁ שֶׁל צְדִיק מְזַקְנֵי הָאֲדַמּוּרִי"ם בְּדוּר, חֲבֵר מוֹעֲצַת גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה, וְהַרְבֵּי פוֹנֵה אֵלָיו חֲבִיבּוֹת בְּמִילִים כְּאֵלָה, מָה זֶה עוֹשֶׂה לוֹ... עֵכְשִׁי אִשְׂאֵל אֶתְכֶם, מָה הִיָּה קוֹרָה אִם הַבַּחוּר הַזֶּה הִיָּה מִקְבֵּל מִמִּישָׁהוּ אֶלֶף דּוֹלָר, לְכַמָּה זְמַן הַכֶּסֶף הַזֶּה הִיָּה יְכוּל לְעוֹזֵר לוֹ? כְּמָה הוּא הִיָּה זוֹכֵר אֵת זֶה? וְמָה קוֹרָה כַּעַת, הָאֵם הוּא יְכוּל לְשַׁכּוּחַ בְּכֹל סִיפּוּר כֹּזֵה...

נַחְזוֹר עַל הַמִּילִים שֶׁפְּתַחְנוּ בָּהֶם: "בְּפִיךָ זֶה צְדָקָה". הַחֲבֵר שְׁלֶךְ עֲשֶׂה שִׁידוּךְ וּפְגַשְׁתָּ אֶת הַחֲתָן? בּוֹא לְחַבֵּר וְתַגִּיד לוֹ: ר' יַעֲנֵקֵל, רְאִיתִי אֶת הַחֲתָן שְׁלֶךְ, הוּא מִשְׁהוּ מִיּוּחַד. אִיזָה תַּחוּשָׁה טוֹבָה תִּתֵּן לְבֵן אָדָם. זֶה אֵל עוֹלָה כֶּסֶף. צָרִיךְ בְּשִׁבִּיל זֶה רַק קַצַּת אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, לְאֹהֲבֵי כָל יְהוּדֵי, לְפָרְגֵן לְכָל יְהוּדֵי, וְלְהַגִּיד לְכָל אֶחָד אֶת הַמִּילָה הַטּוֹבָה לָהּ הוּא מַחֲכֵה.

הַחֲפֵץ חַיִּים לֹא הִתִּיחַס לְתִשׁוּבָתוֹ, וְאִמְרוּ לוֹ: אֶף עַל פִּי כֵן אֶתֶם חַיִּיבִים לְעִסּוֹק בְּהַלְכוֹת קִדְשִׁים!"

וְכַמּוֹבֵן שְׁעוֹד בְּאוֹתוֹ יוֹם הַצְּטָרֵף רֵבִי יוֹסֵף שְׁלֹמֹה לְ"כּוֹלֵל קִדְשִׁים" שְׁהִיָּה בְּרֵאדִין מִסּוּדוֹ שֶׁל מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים, בּוֹ יִשְׁבוּ אֲבֵרְכִים גְּדוּלֵי תּוֹרָה, כְּשֶׁרֵבִי יוֹסֵף שְׁלֹמֹה הִיָּה הַבַּחוּר הַיְחִיד בְּכוֹלֵל...

עֵנֶה רֵבִי יוֹסֵף שְׁלֹמֹה לְחֲפֵץ חַיִּים: "מָה הִבְעִיָּה? אֲנִי אֶעֱמּוֹד וְאֶסְתַּכַּל וְאֶעֱקוֹב אַחֲרֵי הַרְבֵּי, שְׂגֵם הוּא כֹהֵן, וְכֵן אֲלַמֵּד אֶת סֵדֵר הָעִבּוּדָה..."

לִמִּים כְּשִׁסְפֵר זֹאת הַרְבֵּי מִפְּנוּבֵי, אִמְרוּ שְׂהוּא מִתְחַרֵּט בַּחֲרֻטָּה גְּמוּרָה שְׁהוּא עֵנֶה כֵךְ לְמֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים, אֲבָל כֵךְ הוּא עֵנֶה אִזְ בְּבַחֲרוֹתָו.

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

לְמַדְנּוּ בַּדָּף הַיּוֹמִי (תַּעֲנִית דָּף ו' ע"א) שְׁבֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל מִתְחִילִים מִתְחִילִים לּוֹמֵר וְתַן טַל וּמֵטֵר בְּז' מִרְחָשׁוֹן [לְשִׁיטַת רַבֵּן גַּמְלִיאֵל], וּבַחוּ"ל רַק לְאַחַר שְׁשִׁים יוֹם מִתְקוּפַת תְּשֵׁרִי. וְרִצְנוֹ לְשִׂאֹל בְּמִי שְׁנוֹסַע מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאַרְץ אַחֲרֵי ז' מִרְחָשׁוֹן קוֹדֵם שֶׁהִתְחִילוּ בַּחוּ"ל לְבַקֵּשׁ וְתַן טַל וּמֵטֵר, הָאֵם הוּא צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ לְהַגִּיד בְּתַפִּילָה וְתַן טַל וּמֵטֵר, אוֹ שְׂמָא עֲלֵיו לּוֹמֵר וְתַן בְּרַכָּה כְּמִנְהַג הַמְּקוֹם? וְמָה הַדִּין בְּזֶה אִם הוּא יוֹרֵד שָׁם לְפָנֵי הַתִּיבָה?

תשובה שהתקבלה מאת רבה של קהילת צאנז בעיר הקודש צפת הגאון הרב דוד זאב רייך שליט"א

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם אֵל הָאֵי גְבֵרָא רַבָּא וִיקִירָא מְרַבִּין תּוֹרָה וּמְפִיצָה בְּרַבִּים יְדִידֵי הַרָּה"ג רֵבִי אַבְרָהָם יַשְׁעִיָּהוּ קוֹבֶלְסְקִי שְׁלִיט"א מִיִּיסֵד גְּלִיּוֹן 'מַתִּיקוֹת הַדָּף הַיּוֹמִי' לְהַנְעִים הַתּוֹרָה לְלוֹמְדֵיהָ, תַּחֲזוּקָה יְדִיכֶם.

בְּעֵינֵי הַשְּׂאֵלָה שֶׁשְׂאֵלְתֶם בְּבֵן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַשְּׁוֹהָה בְּחוּץ לְאַרְץ בִּימֵים שְׁבִין ז' מִרְחָשׁוֹן שֶׁאֵז מִתְחִילִין לְשִׂאֹל עַל הַגִּשְׁמִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְבִין יוֹם ס' אַחַר הַתְּקוּפָה שֶׁרַק אִזְ מִתְחִילִין לְשִׂאֹל בְּחוּץ לְאַרְץ, הִנֵּה רַבּוֹ הַדִּיעוּת בְּזֶה עַד לְאַחֲרוֹנֵי הָאֲחֻרּוֹנִים, וְאִין זֶה הַמְּקוֹם לִיכְנֵס וּלְבַרֵּר אֶת כָּל הַסּוּגִיא, אֲבָל הַהֲכָרָעָה הַמְּקוּבֵּלֵת כְּפִי הַיּוֹצֵא מְרֻב הָאֲחֻרּוֹנִים הִיא שִׁינְהָה כְּמִנְהַג הַמְּקוֹם, דְּהֵינּוּ שְׂאֵל עַל הַגִּשְׁמִים בְּבֵרַכַּת הַשְּׁנַיִם, וְרַק בְּבֵרַכַּת שׁוֹמַע תְּפִילָה לְפָנֵי "כִּי אֵתָה שׁוֹמַע תְּפִילַת כָּל פֶּה" יוֹסִיף בְּתַפִּילָתוֹ "וְתַן טַל וּמֵטֵר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה וּבְכָל מְקוֹם הַצְּרִיכִים לָהֶם", שְׂבִזָּה יוֹצֵא לְכָל הַדִּיעוּת עַכ"פּ בְּדִיעֵבַד. מָה שֶׁאִין כֵּן אִם יִשְׂאֵל בְּבֵרַכַּת הַשְּׁנַיִם אוֹ לֹא יִשְׂאֵל בְּשׁוֹמַע תְּפִילָה, לְפִי כְּמָה מִן הַדִּיעוּת גַּם בְּדִיעֵבַד לֹא יִצֵּא.

וְיִצֵּא לְחוּץ לְאַרְץ לְאַחַר ז' מִרְחָשׁוֹן שֶׁכְּבֵר הַתְּחִיל לְשִׂאֹל עַל הַגִּשְׁמִים לְפָנֵי שִׁיבָא, כְּתֵב בְּבֵרַכֵי יוֹסֵף דִּימְשִׁיךְ לְשִׂאֹל גַּם בְּחוּץ לְאַרְץ, דְּלֹא לִיהוּי כְּחוֹכֵא וְאִיטְלוּלָא, וְכֵן הַעֲתִיקוּ רֹב הָאֲחֻרּוֹנִים. אֲבָל אֲדַמּוּ"ר הַגַּה"ק זִ"ע בְּדַבְרֵי יַצִּיב (או"ח סי' ס"ח) נִרְאֶה דַּעְתוֹ דְּלֹא כְּהַבְּרַכֵי יוֹסֵף, דֹּאף הַתְּחִיל לְשִׂאֹל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל כְּשִׂיבָא לְחוּץ לְאַרְץ פּוֹסֵק לְשִׂאֹל בְּבֵרַכַּת הַשְּׁנַיִם וְנוֹהַג כְּכ"ל.

וְנ"ל לְבֵאר סְבֵרָתוֹ, דְּהַבְּרַכֵי יוֹסֵף אִזֵּיל לְשִׁיטָתוֹ דְּפִסְק כְּהַרְדַּב"ז דְּבֵן חוּץ לְאַרְץ שֶׁשְׂאֵל עַל הַגִּשְׁמִים אַחֲרֵי ז' מִרְחָשׁוֹן יִצֵּא בְּדִיעֵבַד וְאִינוּ חוֹזֵר, אֲבָל אֲדַמּוּ"ר זִ"ע חֲשׁ לְדַעַת מוֹהַרֵיק"ש וְשֵׂאֵר אַחֲרוֹנִים דְּסְבֵרֵי דְּלֹא כְּהַרְדַּב"ז דְּגַם בְּדִיעֵבַד לֹא יִצֵּא, הִילֵכְךְ עֲדִיף שִׁיפְסִיק לְשִׂאֹל אַע"פ שִׁירָאָה כְּחוֹכֵא וְאִיטְלוּלָא, וְדו"ק.

וּבַמָּה שֶׁשְׂאֵלְתֶם בְּיוֹרֵד לְפָנֵי הַתִּיבָה אִין יְנַהֵג, פְּשִׁיטָא דֵאִינוּ מִשְׁנֵה שׁוֹם דְּבֵר מִמְנַהֵג הַמְּקוֹם וְאִינוּ שׁוֹאֵל לֹא בְּבֵרַכַּת הַשְּׁנַיִם וְלֹא בְּשׁוֹמַע תְּפִילָה. וְיִדְךָ הַמְּבַרְכֵךְ בְּלֵב וּנְפֵשׁ חַפִּיצָה שְׂתוֹכָה לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלְהַאֲדִירָה בְּבֵרִיּוֹת גּוֹפָא וְנַהוּרָא מְעִלִיא וְרֹב נַחַת מְכַל יוֹצ"ח, **דוד זאב רייך**

מקולמוסם של הקוראים

מכתב שהתקבל מאת הרב אברהם קלוגר שליט"א, יו"ר ארגון 'חזקו - המשפחה להורים שכולים'

לְמַעַלְת כְּבֵד הַמַּגִּיד שִׁיעוּר הַנְּדַעַד בְּשַׁעֲרֵים פֶּה מִפִּיק מִרְגִּלִיּוֹת ה"ה הַגְּאֹן הַמוֹפְלָא **רבי אברהם ישעיהו שליט"א**

אִפְתַּח דְּבֵרֵי בִקּוּל תְּנוּהָ עַל הַדְּבָרִים הַנִּפְלָאִים הַנִּמְסָרִים מִפִּי מַעֲלַת כְּבֹדוֹ הַן שִׁיעוּרֵים וְהֵן גְּלִיּוֹן הַמִּיּוּחַד בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת וּבִשְׂפָה בְּרוּרָה וְנַעֲיָמָה.

הִנֵּה קָרַב וְבֵא שַׁבַּת מְבֻרְכִים לְחוּדֵשׁ הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, וְאֶעֱוֹרֵר בְּזֶה נְקוּדָה לְמַחֲשָׁבָה עַל אֲדוּתָה מָה שְׂמַבְקֵשִׁים בַּעַת הַנִּשְׁגָּבָה שֶׁל בְּרַכַּת הַחוּדֵשׁ: "וְתַתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים".

מאוצרות הפרשה

וְיִשֵּׁב רְאוּבֵן אֵל הַבּוֹר וְהִנֵּה אִין יוֹסֵף בְּבוֹר וְגו' (לז, כט-ל). אִמְרוּ הַרָּה"ק רֵבִי אֶהֱרֵן מִטְּשַׁעֲרֻנְבִּיל זִ"ע כִּי פְּסוּקִים אֵלוּ מְעוֹרְרִים אֶת הָאָדָם מִשִּׁנִּית הַזְּמַן. "וְיִשֵּׁב רְאוּבֵן אֵל הַבּוֹר" - רְאוּבֵן פִּנֵּה מִבְּחֻשְׁבָּתוֹ וְלָבוּ אֵל הַקְּבֵר, וְהַתְּבוּנָה "וְהִנֵּה אִין יוֹסֵף בְּבוֹר" - בְּקֵבֵר אִין אִפְשָׁרוֹת לְהוֹסִיף עוֹד עֵבֶדְתָּ הַשָּׁם, "וְיִקְרַע אֶת בְּגָדָיו" - הוּא הַצְּטָעֵר מְאֹד עַל זֶה, "וְיִאֲמַר הִילֵד אִינְנִי" - יְמֵי הַנְּעוּרִים עֲבָרוּ וְכְבֵר אִינֵם, "וְאֲנִי אֵנָה אֲנִי בָא" - עַם מָה אֲבוּא לְמַעַלָּה...

כִּידוּעַ בְּקִבְלָה נִקְרָאת הַמַּחֲשָׁבָה "חַיִּים", וְאִם כֵּן זוּהִי הַכוּוּנָה בְּבִקְשֵׁתֵינוּ בְּבֵרַכַּת הַחוּדֵשׁ "חַיִּים אֲרוּכִים" שֶׁאִזָּכָה לְשִׁמּוֹר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה לְפָחוֹת לְכָל הַחוּדֵשׁ הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, וְהַלוּזָא וְנִזְכָּה. בְּבֵרַכַּת יִישֵׁר כַּח וְאִגּוֹטֵן חוּדֵשׁ, **אברהם קלוגר**

נקודה למחשבה:

בְּעַל בֵּית פְּשוּט אֶחָד נִכְנַס פַּעַם אֵל מֶרֶן הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִ"ע וְאִמְרוּ לוֹ: "רֵבִי, הַשְּׂגוֹת גְּדוּלוֹת אִין לִי, עֲבוּדָה גְּדוּלָה אִינְנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת, יִתֵּן לִי הַרְבֵּי עֲבוּדָה הַמְּתַאֲיָמָה לִי שִׁיחָה לִי עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא". עֵנֶה לוֹ הַבַּעַל שֶׁם טוֹב: "בֵּר אֶחָד יֵשׁ לִי עוֹבֵד, תִּשְׁתַּדַּל לְהִיּוֹת שִׂמַח בְּחַלְקֶךָ". אִמְרוּ הַיִּישׁ: "רֵבִי, זוּהִי עֲבוּדָה קִשָּׁה". "אֲכֵן לזֶה אֲנִי מִתְכוּיֵן", עֵנֶה לוֹ הַבַּעַל שֶׁם טוֹב...